

Sygn. I C 650/16 upr.

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 06 października 2016 r.

Sąd Rejonowy we Włocławku Wydział I Cywilny

Przewodniczący : SSR Monika Drzewiecka

Protokolant: st. sekr. sądowy Wioletta Rosołowska

po rozpoznaniu w dniu 06 października 2016 r. na rozprawie

sprawy z powództwa : G. C. (...) .H.U. (...) z siedzibą w T.

przeciwko : S. O.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego S. O. na rzecz powoda G. C. (...) .H.U. (...) z siedzibą w T. kwotę 641 zł (sześćset czterdzieści jeden złotych) z odsetkami:

- umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP liczonymi od kwoty 741 zł (siedemset czterdzieści jeden złotych) od dnia 06 listopada 2014r. do dnia 19 listopada 2015r.,
- umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP liczonymi od kwoty 641 zł (sześćset czterdzieści jeden złotych) od dnia 20 listopada 2015r. do dnia 31 grudnia 2015r.,
- umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP z tym zastrzeżeniem, że wysokość tych odsetek w stosunku rocznym nie może przekraczać odsetek maksymalnych za opóźnienie liczonymi od kwoty 641 zł (sześćset czterdzieści jeden złotych) od dnia 01 stycznia 2016r. do dnia zapłaty;

2. oddala powództwo w pozostałej części;

3. zasądza od pozwanego S. O. na rzecz powoda G. C. (...) .H.U. (...) z siedzibą w T. kwotę 165,71 zł (sto sześćdziesiąt pięć złotych siedemdziesiąt jeden groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu;

4. wyrokowi w pkt. 1 i 3 nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygnatura akt I C 650/16 upr

UZASADNIENIE

Powód G. C. (...) .H.U. (...) z siedzibą w T. złożył w dniu 30 grudnia 2015r. w elektronicznym postępowaniu upominawczym pozew do Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie, w którym wniósł o zasądzenie od pozwanego S. O. kwoty 878 zł, wraz z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP liczonymi od dnia 06 listopada 2014r. do dnia zapłaty od kwoty 828 zł oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz strony powodowej kosztów procesu wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu żądania powód stwierdził, że prowadzi działalność pod firmą (...) .H.U. (...) z siedzibą w T.. Według powoda, w dniu 21 października 2014r. pomiędzy stronami została zawarta umowa pożyczki. Pozwany nie wywiązał się z obowiązku jej spłaty. Dochodzona pozwem kwota obejmuje 828 zł z tytułu niespłaconej pożyczki, 50 zł z tytułu

wezwania do zapłaty. Kwota, od której winny być naliczane odsetki to należność z tytułu niespłaconej pożyczki w wysokości 828zł.

Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie postanowieniem z dnia 14 stycznia 2016r. stwierdzając brak podstaw do wydania nakazu zapłaty, przekazał sprawę do Sądu Rejonowego we Włocławku

Pozwany prawidłowo zawiadomiony o terminie rozprawy, nie stawiał się, nie zajął stanowiska w sprawie, nie złożył odpowiedzi na pozew.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 21 października 2014r. pomiędzy pozwanym S. O. a powodem G. C. prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą (...).H.U. (...) z siedzibą w T. została zawarta umowa pożyczki. Zgodnie z jej treścią przedmiotem umowy było udzielenie pożyczki gotówkowej w kwocie 828 zł. Od kwoty pożyczki pożyczkodawca pobrał w prowizję wysokości 5 % „kwoty pożyczki” tj. 41 zł. Umowa przewidywała ustanowienie zabezpieczenia, którego koszt ustalono na 87 zł. Zabezpieczeniem pożyczki - według zapisu umowy - było poręczenie spłaty pożyczki przez firmę P.U.H. N. A. Z. z siedzibą w T.. Termin zwrotu pożyczki został określony na dzień 05 listopada 2014r. Niespłacenie pożyczki w terminie skutkowało uznaniem zadłużenia za przeterminowane i naliczaniem odsetek w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP. W przypadku niezwrócenia przez pożyczkodawcę w ustalonym terminie pożyczki pożyczkobiorca mógł wszcząć postępowanie windykacyjne, którego koszt ponosił pożyczkodawca. Za wezwanie do zapłaty ustalona została opłata wysokości 50 zł, za czynności windykacyjne 100 zł miesięcznie.

dowód: umowa pożyczki – k. 15-15v

Pismem z dnia 20 listopada 2014r. wysłanym pozwanemu drogą pocztową, został on wezwany do zapłaty kwoty 883 zł z tytułu umowy pożyczki. Powód podejmował czynności windykacyjne, w wyniku których w dniu 19 stycznia 2015r. pozwany spłacił 100 zł, które zostały zaliczone na koszty windykacji.

dowód: wezwanie do zapłaty wraz z zpo – k. 16; protokół windykacyjny – k. 17

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z treścią art. 339 § 1 kpc jeżeli pozwany nie stawiał się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę albo mimo stawienia się nie bierze udziału w rozprawie, sąd wyda wyrok zaoczny. W tym wypadku przyjmuje się za prawdziwe twierdzenia powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawę, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa (art. 339 § 2 kpc).

Niezależnie od wynikającego z art. 339 § 2 k.p.c. domniemania prawdziwości twierdzeń powoda z rzeczywistym stanem rzeczy, Sąd ma każdorazowo obowiązek krytycznego ustosunkowania się do jego twierdzeń z punktu widzenia ich ewentualnej zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy. W przypadku wątpliwości w tym przedmiocie Sąd nie może wydać wyroku zaocznego, opierając się tylko na twierdzeniach powoda o okolicznościach faktycznych. Należy wówczas przeprowadzić postępowanie dowodowe w celu wyjaśnienia powstałych wątpliwości (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 października 1998r., sygn. akt I CKU 85/98; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 września 1997r., sygn. akt I CKU 115/97).

Przytoczone w pozwie twierdzenia budziły poważne wątpliwości Sądu, wobec czego uznano za konieczne przeprowadzenie postępowania dowodowego, co ograniczyło się w zasadzie do dopuszczenia dowodu z dokumentów złożonych przez stronę powodową.

W sprawie niniejszej pozwany nie zajął merytorycznego stanowiska co do żądania pozwu. Zważywszy na treść przepisu wyżej przywołanego przyjąć zatem należało, że zachodzą podstawy do wydania wyroku zaocznego. Jednak, jako że

okoliczności faktyczne przytoczone przez powoda w pozwie wzbudziły wątpliwości Sądu, żądanie powoda w kształcie przez niego zgłoszonym nie mogło zostać uwzględnione

W niniejszej sprawie pozwany, zawierając umowę pożyczki działał jako konsument. Ochrona konsumentów jako słabszej strony stosunków zobowiązaniowych znalazł swoje odzwierciedlenie nie tylko w przepisach ustawowych, ale i w art.76 Konstytucji RP, zgodnie z którym władze publiczne chronią konsumentów, użytkowników i najemców przed działaniami zagrażającymi ich zdrowiu, prywatności i bezpieczeństwu oraz przed nieuczciwymi praktykami rynkowymi. Zakres tej ochrony określa ustawa. Zawierając przedmiotową umowę pożyczki z pozwanym posłużono się wzorcem umowy wykorzystywanym przez powoda - co sądowi wiadomo z urzędu - przy zawieraniu umów pożyczki.

Zgodnie z art. 385 k.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nie uzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, jeżeli zostały sformułowane jednoznacznie. Nie uzgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu.

Wynagrodzeniem za korzystanie przez pożyczkobiorcę z pożyczki są zasadniczo odsetki, których górny pułap w celu zapobieżenia lichwie został wyznaczony przepisem art.359 § 2 k.c. jako czterokrotność wysokości stopy kredytu lombardowego NBP.

Z treści umowy zawartej z pozwanym wynika, że jej przedmiotem była pożyczka wysokości 828 zł. Faktycznie jednak pozwany nie otrzymał takiej sumy bowiem poza prowizją w kwocie 41zł, umowa przewidywała z tytułu zabezpieczenia pożyczki kwotę 87 zł, niejako „potrąconą” z ustalonej w umowie sumy pożyczki. Tym samym faktycznie pozwany otrzymał kwotę 700 zł. Brak jest jednak dowodu na to aby doszło do zawarcia umowy poręczenia. Zgodnie zaś z art. 876 § 1 k.c. oświadczenie poręczyciela powinno być pod rygorem nieważności zawarte na piśmie. Nie został także przedstawiony żaden dowód potwierdzający faktyczne uregulowanie kwoty 87 zł z tytułu poręczenia. W tych okolicznościach nie ma podstaw aby pozwany miał zapłacić kwotę 87 zł z tytułu zabezpieczenia pożyczki.

Za mające charakter klauzul abuzywnych, a zatem nie wiążących konsumenta, należy uznać zapisy w umowie pożyczki przewidujące opłaty za wezwanie do zapłaty wysokości 50 zł oraz czynności windykacyjne wysokości 100 zł miesięcznie. Tego rodzaju należności powinny zasadniczo odpowiadać kosztom rzeczywiście poniesionym (zob. m.in. wyrok Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w z dnia 15.06.2012r., XVII Amc 5345/11, w którym uznano za niedozwolone i zakazano jednemu z banków wykorzystywania m.in. postanowienia dotyczącego opłat za wysłanie wezwań do zapłaty w wysokości 15 zł. Klauzula w tym zakresie jest zapisana w rejestrze klauzul niedozwolonych pod poz. 5331, wyrok Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 16.01.2013r., XVII AmC 2973/11, gdzie za niedozwoloną została uznana opłata za wysłanie monitu w wysokości 10 zł.)

Prawomocne wyroki w zakresie klauzul niedozwolonych korzystają, stosownie do art.479⁴³ k.p.c., z prawomocności rozszerzonej w związku z tym sąd winien je uwzględnić z urzędu. Z tych przyczyn, w sytuacji kiedy powód nie wskazał rzeczywistych kosztów poniesionych w związku z niewywiązaniem się przez pozwanego ze spłaty, sąd nie uwzględnił także naliczonych kwot z tytułu wezwań do zapłaty oraz kosztów windykacji, zatem w ocenie Sądu, powód nie mógł wpłaconej przez pozwanego kwoty 100 zł zaliczyć na poczet kosztów windykacji.

W konsekwencji powództwo podlegało uwzględnieniu na podstawie art.720 § 1 k.c. w zakresie kwoty obejmującej niespłacony kapitał wraz z prowizją w łącznej kwocie 641 zł, odsetki umowne w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP liczone od kwoty 741 zł od dnia 06 listopada 2014r. do dnia 19 listopada 2015r. (kiedy pozwany wpłacił kwotę 100 zł), odsetki umowne w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP liczone od kwoty 641 zł od dnia 20 listopada (...). do dnia 31 grudnia 2015r. , odsetki umowne w wysokości czterokrotności stopu kredytu lombardowego NBP z tym zastrzeżeniem, że wysokość tych odsetek w stosunku rocznym nie może przekraczać odsetek maksymalnych za opóźnienie liczonych od kwoty 641 zł od dnia 01 stycznia 2016r. do dnia zapłaty. Sąd wziął pod uwagę, że pozwany spłacił powodowi kwotę 100 zł i przyjął, że nastąpiło to w dniu

19 listopada 2015r. Oddaleniu z przyczyn opisanych wyżej podlegało żądanie co do kwoty 87 zł z tytułu zabezpieczenia pożyczki i kwoty 50 zł tytułem wezwania do zapłaty. O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 kpc w zw. z art. 100 kpc, zasadzając je proporcjonalnie do uwzględnionego żądania w kwocie 165,71 zł (227zł x 73%).

O rygorze natychmiastowej wykonalności orzeczono na podstawie art. 333 § 1 pkt 3 k.p.c. Zgodnie z przywołanym przepisem sąd z urzędu nada wyrokowi przy jego wydaniu rygor natychmiastowej wykonalności, jeżeli wyrok uwzględniający powództwo jest zaoczny. Rygor ten nadano co do pkt. 1 i 3 wyroku, również w zakresie zasądzonych kosztów procesu (pkt 4 sentencji wyroku).